

Суспільствознавці, особливо соціологи, характеризують сучасне суспільство як мінливе, що зазнає культурно-цивілізаційних трансформацій. У такому світі основною властивістю індивіда для виживання є здатність навчати інших і отримувати освіту до рівня досягнення стійкої відкритості та гнучкості. Це включає високу самосвідомість, міждисциплінарні знання та стабільну систему цінностей, що підтримується відкритістю та адаптивністю без втрати власної ідентичності [8].

Отже, тьюторинг як технологія персоналізованого навчання має багатогранний та різноманітний вимір, який забезпечує простір для формування та розвитку резильєнтності особистості шляхом розширення предметних знань, досвіду турботи та професіоналізму тьютора, і, таким чином, дає шанс для самовдосконалення разом зі зростаючим усвідомленням складності світу.

Список літератури

1. Чиханцова О. А., Гуцол, К. В. Психологічні основи розвитку резильєнтності особистості в період пандемії Covid-19. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 128 с.
2. Council Recommendation of 22 May 2017 on the European Qualifications Framework for lifelong learning and repealing the Recommendation of the European. URL : https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=oj:JOC_2017_189_R_0003 (дата звернення: 02.01.2025).
3. Czekierda P. Czym jest tutoring? In: Tutoring. Teoria, praktyka, studia przypadków (ed. P. Czekierda, B. Fingas i M. Szala). Warszawa: Wolters Kluwer. 2015, S. 15-35.
4. Heshmat Sh. The 8 Key Elements of Resilience. Psychology Today. 2020. URL: <https://www.psychologytoday.com/us/blog/science-choice/202005/the-8-key-elements-resilience> (дата звернення: 02.01.2025).
5. Karpińska-Musiał B. Edukacja spersonalizowana w uniwersytecie. Ideologia – instytucja – dydaktyka – tutor. Kraków: Wydawnictwo LIBRON. 2016, 266 s.
6. Karpińska-Musiał B. Studenckim piórem w tutorskim kałamarzu. Tutoring akademicki w Uniwersytecie Gdańskim. Kraków: Wydawnictwo LIBRON. 2016, 409 s.
7. Karpińska-Musiał, B. Panońko, M. (eds.) Tutoring jako spotkanie. Historie indywidualnych przypadków. Warszawa: Wolters Kluwer. 2018, 389 s.
8. Simnica M., Bandoi A. A Teaching Approach in the Need to Develop Transversal Skills in Finance Students. In: Transversal Skills Development in Teaching Practice. A Good Practice Guide. Monica Tilea, Oana-Adriana Duta, Jon Freyer Johansson, Patrick Murphy (es.). Bucharest: Pro Universitaria. 2015, 215 s.
9. The framework of qualifications for the European Higher Education Area. URL: <http://www.ehea.info/Uploads/Documents/QF-EHEA-May2005.pdf> (дата звернення: 02.02.2025).

УДК 37(09)+378(460)“18/19”

Носовець В. С.

аспірант кафедри педагогіки і методики
викладання історії та суспільних дисциплін

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

ІСПАНСЬКІ ПЕДАГОГИ ПРО УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ ЯК СКЛАДНИК НАЦІОНАЛЬНОГО РЕГЕНЕРАЦІОНІЗМУ НА МЕЖІ XIX – XX СТОЛІТЬ

Розвинення університетської освіти – невід’ємний складник національного регенераціонізму, як виходило із роздумів та міркувань іспанських інтелектуалів, представлених у різних промовах та публікаціях 1890-х років. Іспанські університети потребували вдумливого реформування. Із “мертвих організмів”, на переконання величких іспанських педагогів, вони мали перетворитися на живі мікросвіти із духом натхненного дослідницького пошуку, із прагненням “олюднювати” соціум, із намаганням модернізувати життєвий простір. Саме університетам відводилася роль цивілізаційного спасіння

Батьківщини у справі “національного регенераціонізму”, оскільки вони могли генерувати нове знання, впливати на колективну свідомість народу, пропонувати владі проекти змін в освітній політиці.

Видатний іспанський історик, педагог, викладач права Університету Ов'єдо Рафаель Альтаміра (Rafael Altamira y Crevea) у статті “Патріотизм і університет” (*Boletin de la Institucion Libre de Enseñanza*, 1898) утверджував думку про те, що університет має для батьківщини велике значення, виконує найвищу місію, навчаючи і виховуючи молодь. Університет для національного відродження Іспанії може зробити багато чого – як відновити читання старих іспанських мислителів, чия оригінальність співзвучна з сучасністю, так і заохочувати справжніх науковців сьогодення – вихованих в Іспанії, а не запрошених з-за кордону. Університет може слугувати народному просвітництву, зокрема в тій формі “університетського розширення”, яка нині поширюється в Європі [1, с. 264–265].

Викладач права Університету Вальядоліду Антоніо Ройо Вільянова (Antonio Royo Villanova) у промові під назвою “Оновлення і політична проблема”, виголошеній у Сарагоській Академії Св. Луїса 1 січня 1899 року (*Revista Contemporanea*, 1899), настоював на тому, що оновлення Іспанії передбачає розв'язання багатьох болючих проблем, коли бажається справжня істотна трансформація, “воскресіння нашої країни”. “Занепад Іспанії великою мірою пов'язаний із низьким інтелектуальним рівнем населення. Ні в університетах, ні в інститутах, ні в школах не підготовлюються люди, які би прагнули будувати прийдешнє власними силами”, – зазначав промовець [2, с. 114].

У статті “Про вищу освіту в Іспанії” (*Revista Nueva*, 1899) славетний іспанський філософ, педагог Мігель де Унамуну (Miguel Unamuno y Hugo) зауважував, що іспанці не думають про народну освіту, і “це корінь глибокої депресії, від якої страждаємо” [3, с. 831].

Провідним засобом для формування народної свідомості має стати освіта. Іспанський мислитель із розчаруванням описував стан університетської освіти в Іспанії. Він називав тодішній іспанський університет “храмом рутини і вульгарності”, “хоспісом сектантських викладачів”; наголошував, що, викладаючи догматичну науку, університет сам культивує неучтво, сам гальмує розвинення справжньої науки [4, с. 169].

Виступаючи на урочистому зібранні на честь відкриття нового навчального року у Гранадському університеті (*Heraldo de Madrid*, 1903), викладач Паскуаль Вілар (Pascual Nacher y Vilar) відмітив, що в усіх передових країнах сучасного світу прогрес залежить від розвинення вищої освіти, а в Іспанії університетам не приділяється увага з боку держави. Забулося, що університети Саламанки й Алькали були найпотужнішими у світі.

“Нашим університетам нічого не може бути запропоновано у дійсності, вони зведені до категорії адміністративних центрів, це – мертві організми, без права на життя, окрім того, яке їм воліє забезпечувати уряд. Вони нічого не можуть удіяти самостійно, тільки виконують вищі накази, підпорядковуються нав'язаним без пояснень та консультувань правилам”, – із сумом констатував педагог [5, с. 1].

Список літератури

1. Altamira R. El patriotismo y la Universidad. *Boletin de la Institucion Libre de Enseñanza*. Madrid, 30 de septiembre de 1898. № 462, año XXII. P. 257–270.
2. Royo Villanova A. La regeneracion y el problema politico. *Revista Contemporanea*. T. CXIII, año XXV. Madrid, enero – marzo 1899. P. 113–131.
3. Unamuno M. De la enseñanza superior en España. *Revista Nueva*. Vol. I, 15 de febrero a 5 de agosto de 1899. P. 830–837.
4. Unamuno M. De la enseñanza superior en España. *Revista Nueva*. Vol. II, agosto a diciembre de 1899. P. 165–171.
5. La fiesta universitaria. *Heraldo de Madrid*. Jueves 1 de octubre de 1903. № 4.699, año XIV. P. 1–2.